

ที่ นท ๐๓๐๗.๖/

๙๙๕๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กกท. ๑๐๒๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง หัวขอข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ เกี่ยวกับการขออนุญาตเปลี่ยนชื่อสถานบริการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ข้างถึง หนังสือจังหวัดสกลนคร ที่ สน ๐๐๑๗.๑/๑๐๗๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑

ตามที่ จังหวัดสกลนครหารือกรณีนางวรรณนา บุญมั่น เจ้าของสถานบริการ "ครัวล้านนา" สถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๙/๒ หมู่ที่ ๑๓ ถนนบ้านหนองมันปลา ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ขออนุญาตเปลี่ยนชื่อเป็น "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" โดยข้างเหตุผลความจำเป็นว่าชื่อร้าน "ครัวล้านนา" ในมุมมองของท่านที่นำไปอาจเข้าใจว่าเป็นสวนอาหารหรือร้านอาหารพื้นบ้าน แต่ในลักษณะการให้บริการจริงมีการแสดงตนตระมินทร์ มีนักร้อง นักดนตรีแสดงสดตลอดช่วงเวลาให้บริการในลักษณะคล้ายผับเพื่อชีวิต ประกอบกับหันส่วนทางร้านเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จัดตั้งชื่อ "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" โดยขอหารือว่า

๑. สถานบริการ "ครัวล้านนา" แจ้งความประสงค์ขอเปลี่ยนชื่อเป็น "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" โดยข้างเหตุผลว่าหันส่วนของร้านเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จัดตั้งชื่อ "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ในกรณีนี้ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม หรือไม่

๒. กรณีขออนุญาตเปลี่ยนชื่อสถานบริการต้องข้างเหตุผลความจำเป็น ทุกกรณี หรือไม่
 ๓. เจ้าของผู้ได้รับอนุญาตข้างเหตุผลความจำเป็นว่าชื่อร้าน "ครัวล้านนา" ในมุมมองของท่านที่นำไปอาจเข้าใจว่าเป็นสวนอาหารหรือร้านอาหารพื้นบ้าน แต่ในลักษณะการให้บริการจริงมีการแสดงตนตระมินทร์ มีนักร้อง นักดนตรีแสดงสดตลอดช่วงเวลาให้บริการในลักษณะคล้ายผับเพื่อชีวิต ประกอบกับหันส่วนทางร้านเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จัดตั้งชื่อ "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" เหตุผลลักษณะนี้ถือว่าเป็นเหตุผลความจำเป็นที่จะขออนุญาตเปลี่ยนชื่อได้ หรือไม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๓ กำหนดห้ามผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานบริการแก้ไข

- ๒ -

เปลี่ยนแปลงสถานบริการ เก็บแล้วได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกอบกับคำสั่ง กระทรวงมหาดไทยที่ ๗/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีการขอ อนุญาตเปลี่ยนชื่อสถานบริการไว้ว่าให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งในจังหวัดอื่นนอกจาก กรุงเทพมหานครคือผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาอนุญาตได้

ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อกฎหมายไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องอนุญาตไว้และไม่ได้มีกฎกระทรวงควบคุมการใช้ดุลพินิจที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาต มีเพียงแต่คำสั่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเป็นแนวทางว่าการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อสถานบริการให้อยู่ใน ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาต อาจใช้ดุลพินิจอนุญาตหรือไม่อนุญาตก็ได้ แม้ผู้ขอ อนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามบทบัญญัติในกฎหมายแล้วก็ตาม การใช้ดุลพินิจทางปกครองเป็นที่ยอมรับว่า เป็นอำนาจของฝ่ายปกครองที่จะใช้ได้ตามสมควรและเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติหรือหลักกฎหมาย (เทียบเคียงคำพิพากษาริบิกที่ ๒๓/๒๕๐๓) จึงเห็นว่าข้อหารือของ จังหวัดสกลนครทั้ง ๓ กรณี การขอเปลี่ยนชื่อของสถานบริการ “ครัวล้านนา” เป็น “ร้านตะวันแดงสดแสดงเดือน” เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจได้ ดังนี้

๑. สถานบริการ “ครัวล้านนา” เจ้งความประஸ์ขอเปลี่ยนชื่อเป็น “ร้านตะวันแดง สดแสดงเดือน” โดยข้างเหตุผลว่าหุ้นส่วนของร้านเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จัดตั้งชื่อ “ร้านตะวันแดงสดแสดงเดือน” โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ในกรณีนี้ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม หรือไม่

ในประเด็นนี้ เป็นประเด็นข้อเท็จจริงที่จะต้องตรวจสอบว่า “ร้านตะวันแดงสดแสดงเดือน” นั้น ผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ไว้ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ในชื่อ “ร้านตะวันแดงสดแสดงเดือน” ไว้แล้วหรือไม่ เมื่อได้ถ้าหากมีการจดลิขสิทธิ์ไว้จริงจะอนุญาตให้ใช้ชื่อ “ร้านตะวันแดงสดแสดงเดือน” ต้องมีหลักฐานการให้ความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์มาประกอบการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาด้วย

๒. กรณีขออนุญาตเปลี่ยนชื่อสถานบริการต้องข้างเหตุผลความจำเป็น ทุกกรณี หรือไม่

ตามประเด็นนี้พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่กำหนดหลักเกณฑ์ว่าการเปลี่ยนชื่อสถานบริการจำเป็นต้องข้างเหตุผล

- ๓ -

ความจำเป็นอย่างไร ให้เป็นการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะใช้ดุลพินิจว่าสมควรอนุญาต หรือไม่ โดยให้คำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชนผู้อุழ្ឌาศัยใกล้เคียงกับสถานบริการเป็นสำคัญเท่านั้น ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๙/๒๕๕๑ เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ ข้อ ๑๙ (๒)

๓. เจ้าของผู้ได้รับอนุญาตอ้างเหตุผลความจำเป็นว่าชื่อร้าน "ครัวล้านนา" ในมุมมองทั่วไปอาจเข้าใจว่าเป็นสวนอาหารหรือร้านอาหารพื้นบ้าน แต่ในลักษณะการให้บริการจริงมีการแสดงดนตรี มีนักร้อง นักดนตรีแสดงสดตลอดช่วงเวลาให้บริการในลักษณะคล้ายผับเพื่อชีวิต ประกอบกับหุ้นส่วนทางร้านเป็นเจ้าของลิซซิธีที่จัดตั้งชื่อ "ร้านตะวันแดงสดแสงเดือน" เหตุผลลักษณะนี้ถือว่าเป็นเหตุผลความจำเป็นที่จะขออนุญาตเปลี่ยนชื่อได้ หรือไม่

กรณีประเด็นนี้ เห็นว่าการอ้างเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวก็เพื่อประกอบการพิจารณาใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาต และการอ้างเหตุผลดังกล่าวถือว่าเป็นเหตุผลความจำเป็นที่จะขออนุญาตเปลี่ยนชื่อได้หรือไม่ เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะพิจารณาใช้ดุลพินิจได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพีรพล ไตรทศรีวิทัย)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ผู้อำนวยการกองกิจการภักดี

กรมการปกครอง
สำนักการสอบสวนและนิติการ
โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๔